



Retouradres: Gemeente Amsterdam, Postbus 2181, 1000 CD Amsterdam

Aan de leden van de raadscommissie Mobiliteit,
Luchtkwaliteit en Duurzaamheid



Datum 24 oktober 2019
Ons kenmerk MET/SBZ/UIT/00194
Uw kenmerk -
Behandeld door J. van der Meulen, Metro en Tram (jan.van.der.meulen@amsterdam.nl)

Kopie aan -
Bijlage(n) Rapport "Resultaten voertuiggebonden metingen rond station Nieuwmarkt"(vereenvoudigde versie)

Onderwerp trillingsoverlast rond metrostation Nieuwmarkt

Geachte commissieleden,

Vandaag, 24 oktober, heeft de Ombudsman in aanwezigheid van medewerkers van gemeente (i.c. Metro en Tram), een bijeenkomst georganiseerd met de bewoners die trillingsoverlast ervaren van de Oostlijn in de Nieuwmarktbuurt. In die bijeenkomst worden de resultaten van het recente onderzoek gepresenteerd naar de oorzaak van deze trillingen, en de maatregelen die worden genomen.

Ik ben de Ombudsman erkentelijk voor de rol die hij in dit dossier heeft gehad, dit op verzoek van het Stadsdeel Centrum. Helaas moet ik met de Ombudsman constateren dat deze zoektocht lang geduurd heeft. Het betreft evenwel complexe materie. Hopelijk zullen de maatregelen de klachten zoveel als mogelijk doen verdwijnen.

Omdat de Ombudsman na de bewonersbijeenkomst een persbericht uit doet, breng ik u op de hoogte van de uitkomst van het rapport.

Achtergrond

Sinds eind 2012 ervaart een deel van de bewoners van de Nieuwmarktbuurt in Amsterdam overlast als gevolg van een toenemend (laagfrequent) geluid van de ondergrondse metrolijn, de Oostlijn.

De klachten komen uit de omgeving van het station Nieuwmarkt. De gemeente heeft sinds 2013 diverse onderzoeken gedaan naar deze klachten en is door de jaren heen veelvuldig in overleg geweest met de bewoners. Naar aanleiding van die onderzoeken zijn er ook geluids- en trillingsreducerende maatregelen getroffen. Zo is er een las tussen de spoorstaven vervangen, en zijn andere lassen vlakgemaakt. Dit vlakmaken is zowel aan de noordzijde (ter hoogte van de Rechtboomsloot) als aan het Pentagon gebouw (bij de zuidelijke toegang station Nieuwmarkt) gebeurd. Deze maatregelen leken aanvankelijk te hebben geholpen, maar door slijtage bleek na anderhalf jaar opnieuw hinder te zijn ontstaan.

Mijn voorganger wethouder Litjens heeft eerder de raadscommissie Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit hierover geïnformeerd in zijn brieven van 10 maart 2015 en 27 maart 2017. Daarnaast zijn schriftelijke vragen van de heer Vink, toenmalig raadslid, over dit onderwerp beantwoord op 6 februari 2017.

Ombudsman

De raad is in 2017 geïnformeerd dat de Ombudsman is ingeschakeld op verzoek van stadsdeel Centrum. De toenmalige wethouder heeft de Ombudsman aangeboden de kennis en kunde van de dienst Metro en Tram te gebruiken. Gezamenlijk hebben de Ombudsman, de gemeente en de bewoners verder onderzoek gedaan.

De Ombudsman heeft een enquête gehouden op alle adressen die boven of in de directe nabijheid van de Oostlijn in de Nieuwmarktbuurt. De enquête bevestigde het al aanwezige beeld van de gemeente. De hinder concentreert zich op 2 plekken. Ten eerste rond het Pentagon (zuidelijke toegang Nieuwmarkt). In acht woningen wordt daar zeer regelmatig overlast ervaren. Ten tweede bij de Rechtboomsloot (noordelijke toegang Nieuwmarkt). Hier wordt op vier adressen regelmatig overlast ervaren.

Onderzoeksrapport maart 2019

Uit de enquête en de gesprekken met de bewoners bleek dat de klachten, ondanks eerder genomen maatregelen, nog steeds aanwezig waren en zijn. Dit was voor de gemeente aanleiding om eind 2017 nogmaals metingen uit te voeren en nader te onderzoeken waarom de maatregelen in 2015 onvoldoende effectief bleken.

De gemeente heeft in 2018 opdracht gegeven om een nadere analyse te doen om de meest waarschijnlijke oorzaak te achterhalen. Dit heeft geleid tot het onderzoeksrapport van maart 2019. De conclusie van dit rapport was dat de trillingsniveaus alleen aan de Nieuwmarkt zuidzijde (gebouw Pentagon) verhoogd waren ten opzichte van de trillingen gemeten in 1980 (moment van oplevering Oostlijn), en daarmee boven de gestelde norm uitkwamen. Aan de noordzijde (Rechtboomsloot) waren de trillingsniveaus niet hoger dan in 1980.

Vervolgens zijn er in augustus 2019 metingen met rijdende voertuigen uitgevoerd om de exacte locatie te bepalen van deze trillingen. De resultaten van dit onderzoek zijn nu beschikbaar en in het rapport "Resultaten voertuiggebonden metingen rond station Nieuwmarkt" weergegeven.

Conclusies rapport "Resultaten voertuiggebondenmetingen rond station Nieuwmarkt"

De metingen bevestigen de hypothese dat een las (spoor 1 Nieuwmarkt zuidzijde) de meest waarschijnlijke oorzaak is voor het verhoogde trillingsniveau rond het Pentagon-gebouw. Ter verduidelijking: dit is een andere las dan de hierboven genoemde al eerder vervangen las. De gemeente (i.c. Metro en Tram) en GVB zullen deze las vervangen en alle overige lassen aan de

noord- en zuidzijde vlakmaken. De planning is dat dit in de week van 4 november gebeurt. In aanvulling daarop wordt de frequentie van de spoorinspectie van 2x per jaar aangevuld met additionele controles elke 2 maanden om de slijtage en conditie te monitoren en tijdig onderhoud te kunnen plannen. In 2020 is gepland dat het gehele spoor in de Oostlijntunnel opnieuw wordt geslepen met een slijptrein, zodat alle onregelmatigheden op het loopvlak van de rails weer zijn gladgemaakt.

Na vervanging van de las en het slijpen wordt dus binnen circa 2 maanden een controlemeting uitgevoerd om vast te stellen of de maatregelen afdoende zijn. Aan de hand daarvan wordt vastgesteld of verder onderzoek en/of aanvullende maatregelen nodig zijn.

Het oorspronkelijke rapport heeft een hoog technisch gehalte. Daarom is een publieksvriendelijke versie bijgevoegd, die ook ter beschikking is gesteld aan de bewoners. Indien gewenst kunt u natuurlijk ook het oorspronkelijke rapport ontvangen.

Met vriendelijke groet,

Sharon A.M. Dijkma
Wethouder Verkeer en Vervoer, Water en Luchtkwaliteit